

Ungdomar intagna på SiS särskilda ungdomshem under 2019

En tabellsammanställning av ADAD inskrivningsintervju

Förord

Statens institutionsstyrelse, SiS, ansvarar för individuellt anpassad tvångsvård och behandling av ungdomar med allvarliga psykosociala problem. Skälen för en placering kan vara missbruk, kriminalitet och/eller annat socialt nedbrytande beteende. Den här tabellsammanställningen baserar sig på den intervju som görs med ungdomar vid intagning på ett ungdomshem (ADAD-inskrivningsintervju). Syftet med sammanställningen är att ge en beskrivning av ungdomarnas bakgrund, deras situation inom olika livsområden samt det behov av hjälp och stöd som de själva uppger vid intagning.

Tabellsammanställningen inleds med en beskrivande del om SiS ungdomsvård, ADAD-intervjun samt en materialbeskrivning. Resultatet av intervjuerna redovisas kapitelvis för varje livsområde i form av en inledande sammanfattning samt tabeller.

Tabellsammanställningen är framtagen vid avdelningen för utveckling av vård och behandling.

Innehållsförteckning

Förord	2
Inledning	4
SiS ungdomsvård	4
ADAD – ett dokumentations- och uppföljningssystem inom ungdomsvården	6
Materialet i sammanställningen	6
Datakvalitet	7
Läsanvisningar till tabellerna	8
1. Ungdomarnas bakgrund	9
Tabellförteckning	9
Tabeller	10
2. Tidigare insatser och nuvarande placering	14
Tabellförteckning	15
Tabeller	16
Personaldel	16
Intervju med ungdomen	20
3. Fysisk Hälsa	22
Tabellförteckning	23
Tabeller	24
4. Psykiska och känslomässiga problem	28
Tabellförteckning	29
Tabeller	30
5. Familj, vänner och relationer samt utsatthet för våld och övergrepp	34
Tabellförteckning	35
Tabeller	37
6. Skola	48
Tabellförteckning	48
Tabeller	49
7. Brottslighet	54
Tabellförteckning	54
Tabeller	55
8. Alkohol och narkotika	60
Tabellförteckning	60
Tabeller	61
Referenser	66

Inledning

Statens institutionsstyrelse, SiS, ansvarar för individuellt anpassad tvångsvård och behandling av ungdomar med allvarliga psykosociala problem. Skälen för en placering kan vara missbruk, kriminalitet och/eller annat socialt nedbrytande beteende.

Den här tabellsammanställningen baserar sig på den intervju som görs med ungdomar vid intagning på ett ungdomshem (ADAD-inskrivningsintervju). Syftet är att ge en målgruppsbeskrivning av ungdomarna, deras levnadsvillkor och behov av stöd och hjälp som de själva uppger vid intagning.

Ungdomsvård

På SiS särskilda ungdomshem vårdas ungdomar enligt lagen (1990:52) om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU). Även frivilligt placerade ungdomar kan vårdas på de särskilda ungdomshemmen med stöd av socialtjänstlagen (2001:453, SoL). SiS verksamhet bedrivs i nära samarbete med den kommunala socialtjänsten.

Ungefär 1 000 ungdomar placeras varje år på SiS. Beroende på ungdomens behov och vilken insats socialtjänsten efterfrågar, får ungdomen en akut-, utrednings- eller behandlingsplacering. De flesta av de akut- eller utredningsplacerade ungdomarna stannar i 1–3 månader, varefter de placeras för fortsatt vård på HVB- eller familjehem, alternativt återvänder till föräldrahemmet. En del stannar kvar i behandling vid de särskilda ungdomshemmen.

Vid en akutavdelning tas ungdomar emot akut för att avbryta ett destruktivt beteende, och vårdtiden ska vara maximalt åtta veckor. Därefter skrivs ungdomen ut eller placeras vid en utrednings- eller behandlingsavdelning. Placering vid en utredningsavdelning sker för att utreda ungdomens behov av behandlingsinsatser samt för att förbereda och motivera till fortsatt behandling. En utredning tar ungefär åtta veckor. Placering på en behandlingsavdelning innebär längre vårdtid och är inriktad på att stärka ungdomarnas förutsättningar utanför institutionsmiljön. Alla ungdomar ska få vård- och behandlingsinsatser enligt en upprättad behandlingsplan.

Under 2019 påbörjade 73 ungdomar verkställighet efter dom om sluten ungdomsvård¹. LSU är en straffrättslig påföljd som tillämpas för ungdomar som begått brott när de fyllt 15 men inte 18 år, och som utdöms av brottsdomstol. Påföljden är tidsbestämd och kan vara lägst 14 dagar och högst fyra år. Ungdomar döms bara till LSU om de begått allvarliga brott såsom mordbrand, sexualbrott, våldtäkt och mord/dråp. Det är brottet och inte behandlingsbehovet som avgör straffets längd. Under verkställigheten på SiS får ungdomarna behovsanpassade vård- och behandlingsinsatser och erbjuds skolgång. Utslussning och återanpassning i samhället ska vara i fokus under verkställigheten.

¹ Statens institutionsstyrelse (2020).

ADAD – ett dokumentations- och uppföljningssystem inom ungdomsvården

ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis) är en strukturerad intervju som främst består av frågor med fasta svarsalternativ. Intervjun görs av personal som har genomgått en särskild ADAD-utbildning och tar i genomsnitt en och en halv timme att genomföra. Ungdomen informeras om att intervjun kommer att användas i institutionens arbete och centralt i uppföljning av ungdomsvården, samt att resultaten redovisas på grupp-nivå. Intervjun ska genomföras så snart som möjligt efter ankomst och ge information om ungdomens aktuella situation och problematik inom olika livsområden. Intervjun innefattar även placeringsuppgifter samt uppgifter om ungdomens bakgrund och behandlingshistoria. Utöver de frågor som ställs inom varje område ombeds även ungdomarna att ange hur oroad de är över sin situation samt skatta sitt hjälpbehov inom varje område.

ADAD-inskrivningsintervju syftar till att göra ungdomen mer delaktig i sin vård och behandling. Den ska också fungera som underlag för behandlingsplanering² och utgöra underlag för uppföljning på nationell nivå.

Materialet i sammanställningen

Det totala antalet intagningar på SiS ungdomshem år 2019 var 1 240³. Totalt genomfördes 892 ADAD-inskrivningsintervjuer under året⁴. En del ungdomar placeras flera gånger under ett år. I denna sammanställning redovisas endast ett intervjutillfälle per ungdom (63 intervjuer har exkluderats av denna anledning). Även intervjuer som har gjorts senare än 30 dagar efter intagning har exkluderats (28 intervjuer). Anledningen till detta är att en del av frågorna i ADAD rör information om de senaste 30 dagarna.

2 Rutin för behandlingsplanering. Dnr. I.4.2-3139-2016.

3 Statens institutionsstyrelse (2020)

4 För de ungdomar som inte vill eller kan göra en intervju ska bortfallsinformation registreras där man även anger varför en intervju inte har gjorts. Det finns bortfallsinformation för 343 intagningar. Den vanligaste anledningen till att en intervju inte gjordes vid intagningen var att ungdomen inte ville medverka (70 % av fallen), i 8 procent av fallen var vistelsetiden för kort och i ytterligare 11 procent var förklaring till att intervjun inte genomfördes "annan".

Den här sammanställningen bygger därför på intervjuer med 801 ungdomar, 238 flickor (30 %) och 563 pojkar (70 %). Av ungdomarna är 31 procent 15 år eller yngre, 50 procent är 16–17 år och 19 procent är 18 år eller äldre (se tabell 0.1 nedan). Medelåldern är 16,2 år. För flickorna är medelåldern 15,8 år och för pojkarna är medelåldern 16,4 år.

TABELL 0.1

Åldersfördelning inom kön. Procent.

	Pojkar	Flickor	Totalt
–15	26	42	31
16–17	53	45	50
18–	21	13	19
Totalt, antal	563	238	801

Tabell 2:D i föregående års tabellsammanställning.

Det är fler pojkar än flickor i samtliga åldersgrupper men skillnaden är minst för den yngsta åldersgruppen och störst i den äldsta åldersgruppen (se tabell 0.2 nedan).

TABELL 0.2

Könsfördelning inom åldersgrupper. Procent.

	–15	16–17	18–	Totalt
Pojkar	59	73	80	70
Flickor	41	27	20	30
Totalt, antal	247	403	151	801

Tabell 2:E i föregående års tabellsammanställning.

Datakvalitet

När intervjuer används som insamlingsmetod finns alltid en risk att svarspersonen anpassar sina svar efter intervjuarens och samhällets förväntningar. Olika intervjuare kan också få olika svar eller tolka svaren på olika sätt. Denna felkälla minskas troligen genom intervjuformulärets struktur med nästan enbart fasta svarsalternativ, att intervjun har en tillhörande manual samt att intervjuarna genomgår en utbildning. En annan möjlig felkälla är att frågorna ofta rör händelser som har hänt en tid tillbaka.

Ungdomarna som besvarar intervjun befinner sig i en sårbar position och är omhändertagna med tvång, vilket i vissa fall kan tänkas påverka deras svar.

Läsanvisningar till tabellerna

Redovisningen av tabellerna följer de livsområden som ingår i intervjun. Inom respektive avsnitt redovisas svaren fördelade efter ungdomarnas kön och ålder. Vilken grupp ungdomar som tabellen redovisar data för framgår av tabellrubriken. I de fall där det interna bortfallet är högt består bortfallet till stor del av svaret "ej relevant". Hur många som totalt har svarat på den aktuella frågan framgår av tabellens nedre del för enfrågetabeller. Frågor som totalt besvarats av färre än fem markeras med ett kryss (x) och inget svar redovisas. För flerfrågetabeller anges det interna bortfallet under tabellen. Det avser frågorna i sin helhet och inte uppdelat på kön och/eller ålder. I tabellrubriken anges även en beteckning i parentes som står för frågenumret i ADAD-inskrivningsformulär⁵.

5 ADAD- inskrivningsformulär med tillhörande manual finns tillgänglig på SiS webbplats.

I. Ungdomarnas bakgrund

Sju av tio ungdomar är födda i Sverige (större andel av flickorna än av pojkarna) och lite fler än hälften har svenska som modersmål. Knappt hälften av ungdomarna har bott med någon av sina föräldrar under året innan intagning till SiS och ungefär en tredjedel har bott på institution eller behandlingshem.

Majoriteten av ungdomarna har flyttat många gånger i sitt liv och en femtedel har flyttat fler än tio gånger före 15 års ålder. Hälften har rymt hemifrån minst en gång. Fler än hälften av flickorna och en fjärdedel av pojkarna har rymt hemifrån (varit borta minst en natt) fyra eller fler gånger. En av åtta har minst en förälder som är avliden.

Nedan följer en tabellförteckning för utvalda tabeller om bakgrund som ungdomar svarat på i ADAD-inskrivningsintervju. Resultaten presenteras under rubriken Tabeller.

Tabellförteckning

Tabell 1.1 Födelseland (C6).

Tabell 1.2 Modersmål (C9).

Tabell 1.3 Utlandsföddas ålder vid ankomst till Sverige (C8).

Tabell 1.4 Antal flyttningar före 16 års ålder (C46).

Tabell 1.5 Antal rymningar hemifrån och varit borta minst en natt (C47).

Tabell 1.6 Föräldrarnas civilstånd vid intervjutillfället (C20, C22 & C24).

Tabell 1.7 Boendeförhållande under året före intagning (C30b).

Tabell 1.8 Föräldrarnas sysselsättning (C35 & C39).

Tabeller

TABELL 1.1

Födelseland (C6). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Född i Sverige	66	80	72	69	71	70
Född i annat land	34	20	28	31	29	30
Procentbas, antal	561	237	246	402	150	798
Bortfall, antal	2	1	1	1	1	3
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 3:A i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 1.2

Modersmål (C9).

	Antal	%
Svenska	464	58
Annat språk	331	42
Procentbas, antal	795	100
Bortfall	6	1
Totalt, antal	801	100

Tabell 3:B i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 1.3

Utlandsföddas ålder vid ankomst till Sverige (C8).

	Antal	%
0–2 år	13	6
3–6 år	50	22
7–9 år	37	17
10–2 år	62	28
13 år och äldre	62	28
Procentbas, antal	224	100
Bortfall	15	6
Totalt, antal	239	100

Tabell 3:D i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 1.4

Antal flyttningar före 16 års ålder (C46). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte flyttat	11	5	8	9	12	9
1-3 gånger	42	23	28	41	38	36
4-6 gånger	23	27	24	22	29	24
7-9 gånger	11	17	21	9	8	13
10 eller fler gånger	14	28	20	19	13	18
Procentbas, antal	522	222	230	380	134	744
Bortfall, antal	41	16	17	23	17	57
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 3:K i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 1.5

Antal ryningar hemifrån och varit borta minst en natt (C47). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte rymt	59	25	43	52	50	49
1-3 gånger	16	20	16	19	12	17
4 eller fler gånger	25	56	41	28	38	34
Procentbas, antal	522	214	227	370	139	736
Bortfall, antal	41	24	20	33	12	65
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 3:L i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 1.6

Föräldrarnas civilstånd vid intervjutillfället (C20, C22 & C24). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Gifta/sammanboende	30	24	24	31	26	28
Aldrig sammanlevt	5	6	6	4	6	5
Skilda/separerade	53	57	54	53	55	54
Någon avliden	13	12	15	12	13	13
Procentbas, antal	552	235	241	398	148	787
Bortfall, antal	11	3	6	5	3	14
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 3:O i föregående års tabellsammanställning.

TABELL I.7

Boendeförhållande under året före intagning (C30b). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Båda föräldrarna	23	9	17	24	10	19
Enbart mor	18	18	22	17	13	18
Enbart far	5	4	6	5	2	5
Mor med partner	2	4	3	2	2	3
Far med partner	1	0	0	1	1	1
Syskon	1	1	1	1	0	1
Mor-eller farföräldrar	1	0	0	1	1	1
Andra släktingar	1	0	1	1	0	1
Familjehem	7	14	12	8	7	9
Institution/behandlingshem	30	30	25	29	40	30
Levt ensam	1	2	0	1	6	2
Pojkvän/flickvän/make/maka	0	2	0	1	1	1
Vänner/kamrater	0	3	1	1	0	1
Växelvis boende mellan far/mor	4	3	4	4	2	3
Stödboende	2	2	0	2	6	2
Gruppboende	1	1	2	1	2	1
Fängelse/psykiatrisk klinik	0	1	0	0	1	0
Annat	4	4	3	3	6	4
Procentbas, antal	548	228	237	395	144	776
Bortfall, antal	15	10	10	8	7	25
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 3:R i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 1.8

Föräldrarnas sysselsättning (C35 & C39). Procent.

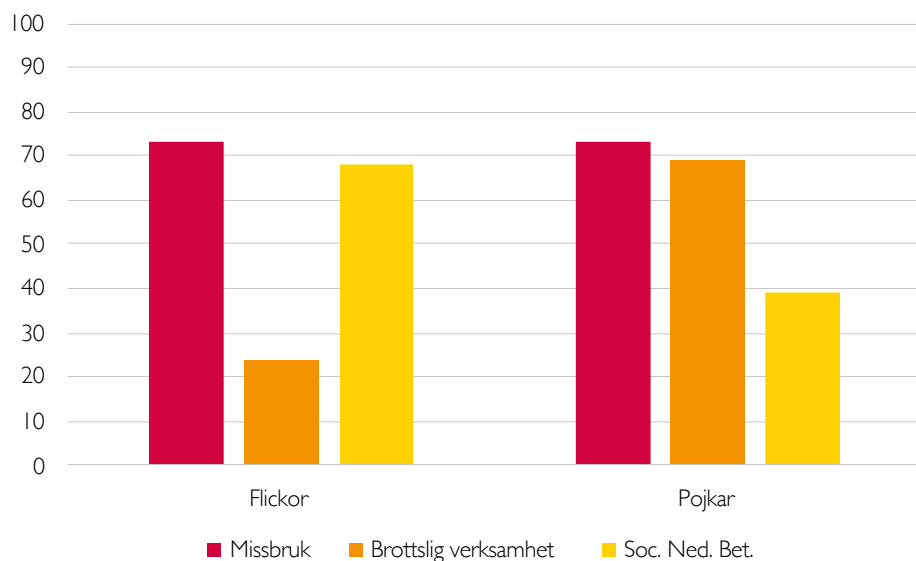
	Moderns sysselsättning			Faderns sysselsättning		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Arbetar	55	57	56	65	62	64
Arbetslös	12	11	12	6	10	7
Utbildning	6	5	6	4	2	3
Förtids-/pensionerad	1	3	2	3	4	3
Sjukskriven	10	13	11	7	6	7
Hemarbetande	3	1	3	0	1	0
Föräldraledig	2	1	2	0	0	0
Annat	3	1	2	3	7	4
Vet inte	9	7	8	13	8	11
Procentbas, antal	532	228	760	437	193	630
Bortfall, antal	31	10	41	126	45	171
Totalt, antal	563	238	801	563	238	801

Tabell 3:T och 3:U i föregående års tabellsammanställning.

2. Tidigare insatser och nuvarande placering

Nästan alla ungdomar inom SiS vårdas på låsbar plats. Minst en fjärdedel har tidigare varit placerade på ett särskilt ungdomshem. En tredjedel uppger att de aldrig tidigare varit placerade på ett särskilt ungdomshem eller annat behandlingshem. Hälften av ungdomarna har tidigare varit placerade på familjehem.

Ungdomarna har omhändertagits på grund av missbruk, brottslig verksamhet och/eller annat socialt nedbrytande beteende. För majoriteten ingår missbruk som placeringsorsak, men det finns en stor könsskillnad gällande de två andra placeringsorsakerna, se diagram 1. Pojkar placeras i betydligt större utsträckning än flickor på grund av brottslig verksamhet och flickor placeras oftare än pojkar på grund av annat socialt nedbrytande beteende.

Figur 1. Placeringsorsaker, andel inom kön (A20 & A21; se även tabellerna 2.5–2.7).

Nedan följer en tabellförteckning för utvalda tabeller om tidigare insatser samt nuvarande placeringar som ungdomar svarat på i ADAD-inskrivningsintervju. Resultaten presenteras under rubriken Tabeller.

Tabellförteckning

Tabell 2.1 Tidigare intagen på SiS (A12 & A13).

Tabell 2.2 Lagrum vid placering (A18).

Tabell 2.3 Typ av plats (A17).

Tabell 2.4 Typ av placering (A15).

Tabell 2.5 Placerade för missbruksproblem (A20a).

Tabell 2.6 Placerade för brottslig verksamhet (A20b).

Tabell 2.7 Placerade för annat socialt nedbrytande beteende (A20c, A21).

Tabell 2.8 Har eller har haft kontaktperson eller kontaktfamilj via socialtjänsten (C59).

Tabell 2.9 Tidigare placering i familjehem (C48 & C49).

Tabell 2.10 Tidigare placering på institution/behandlingshem (C54 & C55).

Tabell 2.11 Vistelse i direkt anslutning till intagning (C62a).

Tabeller

Personaldel

TABELL 2.1

Tidigare intagen på SiS (A12 & A13). Procent.

		Kön		Ålder			Totalt
		Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Tidigare intagen på aktuell institution	Ja	7	7	4	6	15	7
	Nej	93	93	96	94	85	93
Tidigare intagen på annan SiS-institution	Ja	26	28	15	26	44	26
	Nej	74	72	85	74	56	74

TABELL 2.2

Lagrum⁶ vid placering (A18). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
6 § LVU - omedelbart	53	52	66	51	36	53
3 § LVU - eget beteende	37	35	25	37	53	36
2 § LVU - miljöfall	0	0	0	0	0	0
2, 3 § LVU	3	12	9	6	1	6
4 kap. 1 § SoL - frivilligt	0	0	0	0	0	0
LSU	7	1	0	6	10	5
Procentbas, antal	563	238	247	403	151	801
Bortfall, antal	0	0	0	0	0	0
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 4:G i föregående års tabellsammanställning.

6 2 § LVU Vård ska beslutas om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas (miljö).

3 § LVU Vård ska också beslutas om den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende (eget beteende).

6 § LVU Socialnämnden får besluta att den som är under 20 år omedelbart ska omhändertas om det är sannolikt att den unge behöver beredas vård med stöd av LVU och rättens beslut om vård inte kan avvaktas med hänsyn till risken för den unges hälsa eller utveckling eller med hänsyn till att den fortsatta utredningen allvarligt kan försvåras eller vidare åtgärder hindras.

4 kap. 1 § SoL Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

9 § LSU När domen får verkställas ska SiS förelägga den dömda att senast en viss dag inställa sig vid det särskilda ungdomshem som SiS bestämmer. SiS ska se till att intagning sker så snart som möjligt efter det att domen får verkställas.

TABELL 2.3

Typ av plats (A17). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Öppen	1	1	2	0	0	1
Läsbar/sluten	99	99	98	99	100	99
Procentbas, antal	562	238	247	402	151	800
Bortfall, antal	1	0	0	1	0	1
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 4:i i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 2.4

Typ av placering (A15). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Akut	88	89	91	88	85	88
Utredning	3	5	4	3	1	3
Behandling	3	5	4	3	4	4
LSU	6	1	0	5	10	5
Procentbas, antal	562	237	247	402	150	799
Bortfall, antal	1	1	0	1	1	2
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 4:j i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 2.5

Placerade för missbruksproblem (A20a). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Nej	27	27	40	25	12	27
Ja	73	73	60	75	88	73
Procentbas, antal	558	237	246	399	150	795
Bortfall, antal	5	1	1	4	1	6
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 4:L i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 2.6

Placerade för brottslig verksamhet (A20b). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Nej	31	76	45	40	54	44
Ja	69	24	55	60	46	56
Procentbas, antal	559	237	246	399	151	796
Bortfall, antal	4	1	1	4	0	5
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 4:M i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 2.7

Placerade för annat socialt nedbrytande beteende (A20c, A21). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Socialt nedbrytande beteende	39	68	63	43	34	48
Varav:						
Vistelse i olämpliga miljöer	54	66	61	58	59	59
Skolproblem	42	42	46	39	39	42
Psykiatrisk problematik	33	55	36	42	61	42
Enstaka allvarligt brott	53	23	40	42	33	40
Relationsproblem	31	33	34	31	27	32
Andra skäl	20	33	31	21	24	25
Procentbas, antal	557	237	246	398	150	794
Bortfall, antal	6	1	1	5	1	7
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Delfrågornas bortfall är 2-6 procent.

Tabeller 4:N - 4:Q i föregående års tabellsammanställning.

Intervju med ungdomen

TABELL 2.8

Har eller har haft kontaktperson eller kontaktfamilj via socialtjänsten (C59). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Nej	45	50	48	46	46	47
Ja	55	50	52	54	54	53
Procentbas, antal	550	231	238	395	148	781
Bortfall, antal	13	7	9	8	3	20
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 4:B i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 2.9

Tidigare placering i familjehem (C48 & C49). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Ingen placering	59	40	46	58	52	53
1 gång	20	19	19	18	22	19
2 gånger	11	18	13	12	14	13
3 eller fler gånger	11	23	23	11	12	15
Procentbas, antal	543	228	238	386	147	771
Bortfall, antal	20	10	9	17	4	30
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 4:C i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 2.10

Tidigare placering på institution/behandlingshem (C54 & C55). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Ingen placering	37	25	38	36	21	34
1 gång	21	24	23	21	19	21
2 gånger	14	21	18	17	10	16
3 eller fler gånger	28	31	21	26	51	29
Procentbas, antal	551	234	242	397	146	785
Bortfall, antal	12	4	5	6	5	16
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 4:D i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 2.11

Vistelse i direkt anslutning till intagning (C62a). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Föräldrahemmet	23	17	23	22	17	21
Eget boende	3	2	0	1	9	2
Släkting	2	1	2	1	1	2
Familjehem	6	8	10	6	3	7
SiS ungdomshem	2	3	2	2	2	2
Annan behandlingsinstitution	20	22	30	17	16	21
Avgiftningsklinik	2	3	0	1	5	2
Psykiatrisk klinik	1	3	1	1	2	2
Häkte	19	6	8	19	16	15
Fängelse	0	0	0	0	0	0
Avviken eller på rymmen	11	23	15	15	13	14
Vagabonderande liv	2	2	1	2	4	2
Annat	10	10	7	11	12	10
Procentbas, antal	558	236	243	401	150	794
Bortfall, antal	5	2	4	2	1	7
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 4:S i föregående års tabellsammanställning.

3. Fysisk Hälsa

SiS är vårdgivare och ansvarar för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom myndigheten. Ungdomar på SiS ungdomshem har ofta hälsoproblem. SiS har i uppdrag att samordna hälso- och sjukvårdsinsatserna med insatserna riktade mot orsaken till placeringen, i de fall där det behövs i samarbete med externa aktörer. I hälso- och sjukvårdsinsatserna ingår

- tillgång till läkare, sjuksköterska och psykolog
- elevhälsa
- bedömning och åtgärder av olika hälsoproblem
- hälsosamtal med sjuksköterska
- bedömningssamtal med psykolog
- läkemedelsbehandling
- psykiatriska bedömningar
- intern och extern samverkan kring ungdomarna
- hjälp till tandvård.

I ADAD-intervjun finns ett antal hälsoproblem beskrivna där ungdomarna ombeds svara ja eller nej. Ungefär en fjärdedel av ungdomarna uppger att de har minst sex av de 25 listade hälsoproblemen. Andelen flickor som uppger sex eller fler hälsoproblem är mer än dubbelt så stor som andelen pojkar; fyra av tio flickor bedömer att de lider av sex eller fler av de listade hälsoproblemen. Det vanligast förekommande problemet, oberoende av kön, är sömnproblem, vilket sex av tio uppger. Ryggont, huvudvärk, dålig syn, problem med tänderna är andra vanliga problem och allergi/astma. Vidare är hjärtklappning, ont i magen, ätproblem och svårt att andas vanliga, särskilt bland flickor där mellan en fjärdedel och en tredjedel uppger dessa problem. En femtedel uppger att de har någon form av kroniska hälsoproblem, flickor i större utsträckning än pojkar. En av tio uppger att de känner oro för fysiska hälsoproblem och fyra av tio önskar någon form av hjälp för sina hälsoproblem.

Nedan följer en tabellförteckning för utvalda tabeller om fysisk hälsa som ungdomar svarat på i ADAD-inskrivningsintervju. Resultaten presenteras under rubriken Tabeller.

Tabellförteckning

Tabell 3.1 Ungdomarnas bedömning av den egna fysiska hälsan (D5).

Tabell 3.2 Kroniska medicinska problem (D8).

Tabell 3.3 Hälsoproblem. (D10).

Tabell 3.4 Antal hälsoproblem, baserat på svaren i tabell 3.3.

Tabell 3.5 Andel flickor som har varit med om abort och/eller missfall (D10a).

Tabell 3.6 Oro över eller besvär av fysiska hälsoproblem (D12).

Tabell 3.7 Önskemål om hjälp för fysiska hälsoproblem (D13).

Tabeller

TABELL 3.1

Ungdomarnas bedömning av den egna fysiska hälsan (D5). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Dålig	6	11	7	7	9	7
Ganska bra	24	34	29	25	29	27
Bra	39	39	37	41	37	39
Mycket bra	31	17	27	28	25	27
Procentbas, antal	560	235	243	402	150	795
Bortfall, antal	3	3	4	1	1	6
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 5:C i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 3.2

Kroniska medicinska problem (D8). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte kroniska problem	86	72	85	81	81	82
Kroniska problem	14	28	15	19	19	18
Procentbas, antal	554	235	242	399	148	789
Bortfall, antal	9	3	5	4	3	12
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 5:D i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 3.3

Hälsoproblem. (D10). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Sömnpblem	58	72	60	61	67	62
Ryggont	26	47	32	32	33	32
Ofta huvudvärk	24	37	31	25	28	27
Dålig syn	21	40	29	28	21	27
Problem med tänderna	24	29	25	26	27	26
Allergi/astma	21	32	23	23	30	24
Hjärtklappning	14	30	18	19	21	19
Ofta ont i magen	11	35	20	18	17	18
Återkommande förkylning	12	25	20	14	13	16
Ätproblem	11	29	17	14	19	16
Svårt att andas	10	25	16	12	15	14
Undervikt	15	12	10	16	14	14
Hörselproblem	11	17	12	13	13	13
Illamående/kräkningar	6	22	11	8	15	11
Övervikt	6	14	11	7	9	9
Svimmingsanfall	5	16	11	6	9	8
Krampanfall	6	11	7	5	14	8
Diarré	4	3	5	2	3	4
Underlivsbesvär	1	10	4	4	1	4
Könssjukdom	2	3	2	2	4	2
Sängvätning	1	2	2	1	0	1
Hepatit C	0	1	0	1	1	1
Hiv/aids	0	0	0	0	0	0
Hepatit B	0	0	0	0	0	0
TBC	0	0	1	0	0	0

Det totala bortfallet för respektive fråga är 0,5–1,9 procent.

Tabell 5:F i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 3.4

Antal hälsoproblem, baserat på svaren i tabell 3.3. Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inga	15	2	10	12	11	11
1-2 problem	38	24	35	35	30	34
3-5 problem	31	31	31	31	33	31
6 eller fler problem	16	42	25	22	25	23
Procentbas, antal	561	236	245	402	150	797
Bortfall, antal	2	2	2	1	1	4
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 5:H i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 3.5

Andel flickor som har varit med om abort och/eller missfall (D10a).

	%
Abort	14
Missfall	16

Det totala bortfallet för respektive fråga är 1,3-1,7 procent.
Tabell 5:G i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 3.6

Oro över eller besvär av fysiska hälsoproblem (D12). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	76	65	77	73	66	73
Lite	15	23	15	18	21	17
Ganska mycket	5	8	4	7	7	6
Mycket	4	4	4	2	7	4
Procentbas, antal	559	235	242	402	150	794
Bortfall, antal	4	3	5	1	1	7
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 5:j i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 3.7

Önskemål om hjälp för fysiska hälsoproblem (D13). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	67	44	61	62	53	60
Lite	13	27	18	16	18	17
Ganska mycket	10	10	8	10	13	10
Mycket	11	19	13	12	15	13
Procentbas, antal	559	234	242	401	150	793
Bortfall, antal	4	4	5	2	1	8
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

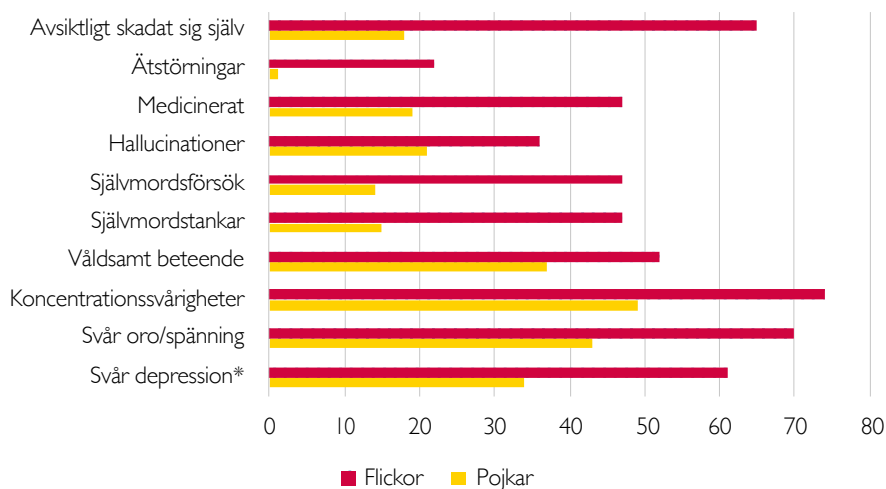
Tabell 5:K i föregående års tabellsammanställning.

4. Psykiska och känslomässiga problem

I ADAD-intervjun listas ett antal känslor som ungdomarna får svara om de känner igen sig i. Hälften av flickorna och en femtedel av pojkarna känner igen sig i 16 eller fler av de listade känslorna eller problemen (tabell 4.2). Åtta av tio flickor och sju av tio pojkar uppger att de inte litar på andra människor. En stor andel av ungdomarna, flickor i större utsträckning än pojkar, uppger också att de känner sig uttråkade, har svårt att kontrollera sig när de blir arga samt behöver medicin för att somna. Hälften av flickorna och en tredjedel av pojkarna uppger att de har ett våldsamt beteende.

Andelen flickor som har fått vård för psykiska/känslomässiga problem är mer än dubbelt så hög som andelen pojkar. Närmare en tredjedel av flickorna uppger att de någon gång har varit inlagda för dygnsvård och hälften har vårdats i öppenvården av den anledningen. Av pojkarna uppger drygt var tionde att de har fått dygnsvård och var fjärde att de vårdats i öppenvården för psykiska problem.

Genomgående uppger en större andel av flickorna än av pojkarna att de lider av psykisk ohälsa, se diagram 2. Sex av tio flickor uppger att de någon gång har känt sig deprimerade och ungefär lika många uppger att de avsiktligt har skadat sig. Närmare hälften av flickorna uppger att de någon gång har försökt ta livet av sig. Av pojkarna har en tredjedel känt sig deprimerade och nästan en femtedel har avsiktligt skadat sig.

Figur 2. Olika psykiska besvär någon gång i livet uppdelat på kön (I3:1; se även tabell 4.4)
*Med svår depression avses inte en klinisk diagnos utan om ungdomen en längre tid (mer än en vecka) känt sig verkligt nedstämd och ledsen.

Ungefär fyra av tio ungdomar önskar någon form av hjälp för psykiska problem, flickor i större utsträckning än pojkar.

Nedan följer en tabellförteckning för utvalda tabeller om psykiska och känslomässiga problem som ungdomar svarat på i ADAD-inskrivningsintervju. Resultaten presenteras under rubriken Tabeller.

Tabellförteckning

Tabell 4.1 Förekomst av olika känslor och reaktioner (i2).

Tabell 4.2 Antal känslor och reaktioner som ungdomarna instämmer i (i2).

Tabell 4.3 Mått psykiskt dåligt under de senaste 30 dagarna innan intagningen (i4).

Tabell 4.4 Olika psykiska besvär någon gång i livet samt under de senaste 30 dagarna innan intagningen (i3:1 & i3:2).

Tabell 4.5 Öppenvårdskontakt eller dygnsvård för psykiska/känslomässiga problem (i1a & i1b).

Tabell 4.6 Oro över eller besvär av psykiska eller känslomässiga problem senaste 30 dagarna (i5).

Tabell 4.7 Önskemål om hjälp med psykiska eller känslomässiga problem (i6).

Tabeller

TABELL 4.1

Förekomst av olika känslor och reaktioner (i2). Procent.

	Pojkar	Flickor	Totalt
Litar inte på folk	68	84	72
Uttråkad	57	78	63
Kan inte kontrollera ditt beteende när arg	46	68	53
Behöver medicin för att somna	43	64	49
Svårt uttrycka dina känslor	37	55	42
Dagdrömmer ofta	34	53	40
Känner att folk iakttar dig	35	50	40
Känner dig nedstämd	30	56	38
Slår i dörrar	34	48	38
Känner dig ointresserad av det mesta	31	54	38
Ofta ängslig/orolig	30	53	37
Hamnar lätt i bråk	32	43	35
Har mardrömmar	24	43	30
Känner dig modlös	20	47	28
Brist på självförtroende	19	49	28
Får vansinniga idéer	22	40	28
Svårt att lösa problem	21	47	28
Känner dig ensam	21	42	27
Känner dig ensam bland folk	19	45	27
Känns som huvudet skulle explodera	18	44	26
Blir lätt sårad	15	51	26
Rädd att tappa kontroll	18	42	25
Känner hopplöshet inför framtiden	21	36	25
Känns som andra är emot dig	22	29	24
Känner som om saker inte är verkliga	18	34	23
Andra ogillar dig	15	37	22
Känner att de flesta andra är klyftigare	15	35	21
Känner att något får dig att göra saker som du inte vill	17	26	20
För blyg	14	26	18

TABELL 4.1 FORTS.

Förekomst av olika känslor och reaktioner (i2). Procent.

	Pojkar	Flickor	Totalt
Känner att du borde bli straffad för dina fel och brister	16	24	18
Känner dig utanför	13	27	17
Rädd att skada någon annan	13	24	16
Ljuger ofta	14	17	15
Känner dig värdelös	8	28	14
Känner, att det vore bättre att vara död	10	24	14
Fel på förståndet	10	25	14
Känner dig underlägsen	6	30	13
Känner dig osäker med andra	7	27	13
Känner för att skada dig själv	6	25	12
Självordstankar	6	23	11
Skulle vilja döda någon	9	17	11

Det totala bortfallet för respektive fråga är 1,1–2,2 procent.

Tabell 10:A i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 4.2

Antal känslor och reaktioner som ungdomarna instämmer i (i2). Baserat på tabell 4.1 . Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inga	6	1	5	6	2	5
1–7	47	19	34	42	38	39
8–15	27	30	28	28	26	28
16 eller fler	20	50	33	25	34	29
Procentbas, antal	558	234	241	400	151	792
Bortfall, antal	5	4	6	3	0	9
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 10:B i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 4.3

Mått psykiskt dåligt under de senaste 30 dagarna innan intagningen (i4). Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inga dagar	69	46	61	66	53	62
1-6 dagar	12	14	13	12	13	12
7 eller fler dagar	8	14	10	9	11	10
Procentbas, antal	556	231	237	400	150	787
Bortfall, antal	7	7	10	3	1	14
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 10:C i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 4.4

Olika psykiska besvär någon gång i livet samt under de senaste 30 dagarna innan intagningen (i3:1 & i3:2). Procent.

	Någon gång i livet			Senaste 30 dagarna innan intagningen		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Svår depression*	34	61	42	15	30	20
Svår oro/spänning	43	70	51	28	49	34
Koncentrationssvårigheter	49	74	57	34	53	40
Våldsamt beteende	37	52	41	16	29	20
Självordstankar	15	47	25	6	23	11
Självordsförsök	14	47	24	3	11	5
Hallucinationer	21	36	25	9	22	13
Medicinerat	19	47	28	12	26	16
Ätstörningar	1	22	7	0	6	2
Avsiktligt skadat dig själv	18	65	32	4	24	10

*Med svår depression avses inte en klinisk diagnos utan om ungdomen en längre tid (mer än en vecka) känt sig verkligt nedstämd och ledsen.

Det totala bortfallet för respektive fråga är 0,7-2,6 procent.

Tabeller 10:E och 10:F i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 4:G

Öppenvårdskontakt eller dygnsvård för psykiska/känslomässiga problem (i1a & i1b). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Öppenvård	24	48	31	26	42	31
Dygnsvård	12	30	16	14	27	17

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,5 – 9,2 procent.

Tabell 10:G i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 4.6

Oro över eller besvär av psykiska eller känslomässiga problem senaste 30 dagarna (i5). Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	65	39	58	60	49	57
Lite	17	31	20	22	21	21
Ganska mycket	9	15	12	8	19	11
Mycket	9	15	10	11	11	11
Procentbas, antal	555	231	236	400	150	786
Bortfall, antal	8	7	11	3	1	15
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 10:H i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 4.7

Önskemål om hjälp med psykiska eller känslomässiga problem (i6). Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	69	46	61	66	53	62
Lite	12	14	13	12	13	12
Ganska mycket	8	14	10	9	11	10
Mycket	12	25	16	13	23	16
Procentbas, antal	556	231	237	400	150	787
Bortfall, antal	7	7	10	3	1	14
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 10:I i föregående års tabellsammanställning.

5. Familj, vänner och relationer samt utsatthet för våld och övergrepp⁷

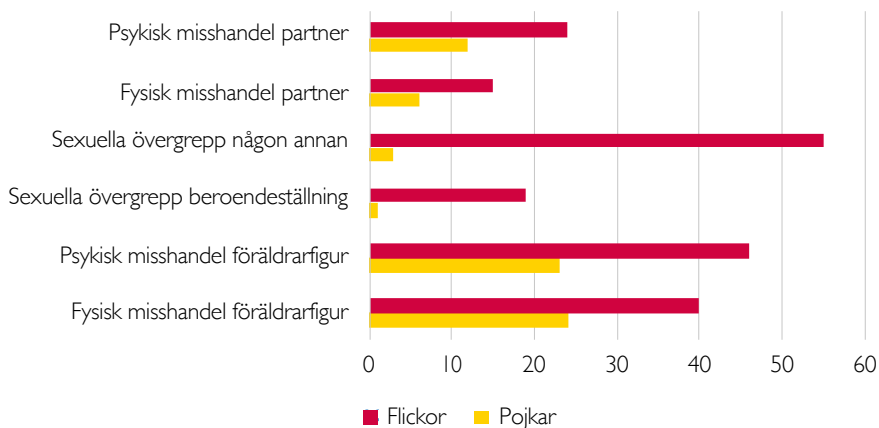
Hälften av ungdomarna svarar att de tycker att det är svårt att prata med sin mor och/eller far och att de upplever att föräldrarna är missnöjda med deras beteende eller inställning eller är besvikna på dem. Ungefär hälften uppger att det finns konflikter inom familjen. Överlag uppger flickor mindre trivsel och mer konflikter i familjen än pojkar. Närmare en fjärdedel uppger att de har en far som har narkotika- och/eller alkoholproblem och lika många ungdomar uppger att deras mor har psykiska problem. Fyra av tio uppger att de känner oro över familjeproblem och lika många önskar hjälp med detta. Samtidigt uppger majoriteten av ungdomarna att de trivs i sina familjer och kommer överens med sina föräldrar.

Närmare en tredjedel av ungdomarna uppger att de har utsatts för fysiska och/eller psykiska övergrepp av en föräldrafigur, flickor i större utsträckning än pojkar, se diagram 3. Hälften av flickorna och en tredjedel av pojkarna har varit med då en närstående utsatts för våld. En femtedel av flickorna uppger att de någon gång har blivit utsatta för sexuella övergrepp av någon de har stått i beroendeställning till och drygt hälften av flickorna uppger att de utsatts för det av någon annan.

Sex av tio svarar att de har en eller fler nära vänner som har haft problem med alkohol eller narkotika och hälften har vänner som har haft problem med brottslighet. Nästan en av tio anger att de tillhör ett gäng som begår brottsliga eller andra icke-acceptabla handlingar. Ungefär en av tio uppger att de har blivit fysiskt misshandlade av en partner och något fler att de blivit psykiskt eller känslomässigt misshandlade av en partner, se även diagram 3.

Nästan nio av tio ungdomar anger att de är sexuellt aktiva. I den yngsta åldersgruppen, 15 år eller yngre, uppger tre fjärdedelar att de är sexuellt aktiva. Knappt en tredjedel använder alltid preventivmedel och ungefär en fjärdedel har varit gravida eller gjort någon gravid. Nästan en av tio av ungdomarna uppger att de någon gång haft sex i utbyte mot pengar eller andra förmåner.

7 I ADAD- inskrivningsintervju ingår frågor om utsatthet för våld och övergrepp i avsnittet som handlar om familj, vänner och relationer.

Figur 3. Väldsutsatthet, fördelat på kön (G12d & G12e; H17-H19a; se även tabellerna 5.18–5.23)

Nedan följer en tabellförteckning för utvalda tabeller om familj, vänner och relationer som ungdomar svarat på i ADAD-inskrivningsintervju. Resultaten presenteras under rubriken Tabeller.

Tabellförteckning

FAMILJ

Tabell 5.1 Kommer överens med sin mor och far (H8a & H8b).

Tabell 5.2 Trivsel med familjen (H6).

Tabell 5.3 Konflikter i familjen (H4).

Tabell 5.4 Förekomst av problem hos biologisk mor och far (H1).

Tabell 5.5 Förekomst av problem hos syskon (H1).

Tabell 5.6 Svårt att prata med mor och far (H10 & H11).

Tabell 5.7 Relationen till mor (H16).

Tabell 5.8 Relationen till far (H16).

Tabell 5.9 Antal upplevda problem med mor och far, baserat på svaren i tabell 5.7 och 5.8.

VÄNNER

Tabell 5.10 Antal vänner (högst 5) som haft problem med alkohol eller narkotika (G3a).

Tabell 5.11 Antal vänner (högst 5) som haft problem med brottslighet (G3b).

Tabell 5.12 Tillhör något gäng som begår brottsliga eller andra handlingar som inte är accepterade av samhället (G6a).

Tabell 5.13 Nöjd med nuvarande vänner och bekanta (G7).

RELATIONER

Tabell 5.14 Förekomst av problem hos flick-/pojkvän. Endast ungdomar som anger att de har flick-/pojkvän (G12).

Tabell 5.15 Sexuellt aktiv (G14).

Tabell 5.16 Användning av preventivmedel (G15).

Tabell 5.17 Någon gång varit gravid eller gjort någon gravid (G17).

UTSATTHET FÖR VÅLD, HOT OCH SEXUELLA ÖVERGREPP

Tabell 5.18 Förekomst av fysisk misshandel av någon som varit en föräldrafigur (H17).

Tabell 5.19 Förekomst av psykisk eller känslomässig misshandel av någon som varit en föräldrafigur (H18).

Tabell 5.20 Förekomst av sexuella övergrepp av någon som ungdomen stått i beroendeställning till eller av annan person (H19 & H19a).

Tabell 5.21 Varit med då någon närstående utsatts för våld (H19b).

Tabell 5.22 Fysiskt misshandlad av partner (G12d).

Tabell 5.23 Psykiskt eller känslomässigt misshandlad av partner (G12e).

Tabell 5.24 Utsatt för sexuella övergrepp av partner (G12f).

Tabell 5.25 Haft sex i utbyte mot pengar eller andra förmåner (G19a).

AVSLUTANDE FRÅGOR

Tabell 5.26 Oro över eller besvär av familjeproblem senaste månaden (H20).

Tabell 5.27 Önskemål om hjälp för familjeproblem (H21).

Tabell 5.28 Oro över eller besvär av problem med fritid och vänner (G21).

Tabell 5.29 Önskemål om hjälp för problem med fritid och vänner (G22).

Tabeller

TABELL 5.1

Kommer överens med sin mor och far (H8a & H8b). Procent.

	Mor			Far		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	6	12	8	14	28	19
Lite	7	20	11	18	18	18
Ganska mycket	22	28	24	22	28	24
Mycket	65	40	58	46	26	40
Procentbas, antal	527	221	748	459	200	659
Bortfall, antal	36	17	53	104	38	142
Totalt, antal	563	238	801	563	238	801

9:A och 9B i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.2

Trivsel med familjen (H6). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	5	12	7	6	11	7
Lite	5	15	7	9	6	8
Ganska mycket	13	25	18	16	18	17
Mycket	77	48	69	69	66	68
Procentbas, antal	524	224	225	386	137	748
Bortfall, antal	39	14	22	17	14	53
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 9:E i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.3

Konflikter i familjen (H4). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	53	23	44	45	42	44
Lite	31	35	30	33	33	32
Ganska mycket	9	22	14	12	14	13
Mycket	6	20	11	9	11	10
Procentbas, antal	538	227	229	392	144	765
Bortfall, antal	25	11	18	11	7	36
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 9:F i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.4

Förekomst av problem hos biologisk mor och far (H1). Procent.

	Mor			Far		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Psykiska besvär	16	40	23	11	32	17
Hälsobesvär	17	23	19	14	20	16
Alkohol/narkotika	6	13	8	16	38	23
Brottslighet	2	6	3	9	27	15

Det totala bortfallet för respektive fråga är 6,4–19,4 procent.

Tabell 9:H och 9:J i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.5

Förekomst av problem hos syskon (H1). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Psykiska besvär	9	29	13	13	23	15
Hälsobesvär	7	14	11	8	10	9
Alkohol/narkotika	9	13	7	10	18	10
Brottslighet	9	11	10	8	13	10

Det totala bortfallet för respektive fråga är 7,2–8,5 procent.

Tabell 9:J i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.6

Svårt att prata med mor och far (HI0 & HI1). Procent.

	Mor			Far		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte alls	63	48	58	48	24	41
Lite	16	13	16	20	23	21
Ganska mycket	9	11	9	13	13	13
Mycket	12	27	17	19	40	25
Procentbas, antal	516	218	734	431	189	620
Bortfall, antal	47	20	67	132	49	181
Totalt, antal	563	238	801	563	238	801

Tabell 9:K och 9:L i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.7

Relationen till mor (HI6). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Missnöjd med ditt beteende eller din inställning	57	68	62	59	62	60
Besviken på dig	54	66	60	57	57	58
Svårt att lita på dig	43	66	49	47	57	50
Kritiserar dig	35	39	36	38	32	36
Svårt att förstå dig	24	49	33	30	34	32
Kontrollerar dig	28	43	34	31	32	32
Missnöjd med hur du hjälper till hemma	24	33	22	27	31	27
Arg på dig	20	36	29	24	21	25
Svårt att lyssna	13	39	23	19	23	21
För sträng	11	28	21	15	12	16
Inte gott föredöme	10	30	19	14	16	16
För stora krav	12	23	21	13	10	15
Står dig inte nära	11	25	13	15	19	15
Ger inte goda råd	10	28	17	15	13	15
För mesig	13	20	16	14	19	15
Favoriserar andra syskon	7	24	14	11	10	12
Orättvis med pengar	8	18	12	11	9	11
Är för hotfull	3	12	6	6	4	5

Det totala bortfallet för respektive fråga är 7,4–12,1 procent.

Tabell 9:M i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.8

Relationen till far (HI6). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Missnöjd med ditt beteende eller din inställning	58	70	64	60	61	61
Besviken på dig	56	68	60	59	58	59
Svårt att lita på dig	46	63	47	49	62	51
Kritiserar dig	35	49	42	40	35	40
Missnöjd med hur du hjälper till hemma	24	33	22	26	35	26
Arg på dig	27	39	34	28	32	31
Kontrollerar dig	28	36	36	29	27	31
För stora krav	16	26	26	16	15	19
För sträng	18	29	25	22	14	21
Svårt att förstå dig	33	60	41	40	42	41
Svårt att lyssna	23	49	30	32	30	31
Står dig inte nära	23	46	31	28	36	30
Favoriserar andra syskon	12	29	19	16	20	17
Orättvis med pengar	11	25	17	15	15	15
Inte gott föredöme	22	44	33	28	23	28
Ger inte goda råd	19	40	28	24	25	26
För mesig	10	18	13	13	11	13
Är för hotfull	8	20	15	11	8	11

Det totala bortfallet för respektive fråga är 23,6–28,2 procent.

Tabell 9:N i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.9

Antal upplevda problem med mor och far, baserat på svaren i tabell 5.7 och 5.8. Procent.

	Mor			Far		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inga problem	16	11	14	14	8	12
1-3 problem	41	25	36	37	20	32
4-7 problem	31	24	29	29	27	29
8 eller fler problem	13	40	21	21	44	28
Procentbas, antal	523	222	745	434	187	621
Bortfall, antal	40	16	56	129	51	180
Totalt, antal	563	238	801	563	238	801

TABELL 5.10

Antal vänner (högst 5) som haft problem med alkohol eller narkotika (G3a). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Ingen	46	31	48	43	29	42
1	11	21	17	13	13	14
2	12	15	12	11	20	13
3	12	12	7	14	14	12
4	6	8	6	6	8	7
5	12	12	10	12	16	12
Procentbas, antal	533	226	230	386	143	759
Bortfall, antal	30	12	17	17	8	42
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:B i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.11

Antal vänner (högst 5) som haft problem med alkohol eller narkotika (G3a). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Ingen	47	51	56	49	36	49
1	10	14	11	12	10	11
2	15	11	12	13	18	14
3	10	11	8	10	14	10
4	5	5	4	6	6	5
5	13	7	8	11	15	11
Procentbas, antal	530	228	231	384	143	758
Bortfall, antal	33	10	16	19	8	43
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:C i föregående års tabellsammanställning

TABELL 5.12

Tillhör något gäng som begår brottsliga eller andra handlingar som inte är accepterade av samhället (G6a). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Tillhör inte gäng	92	93	88	94	94	92
Tillhör gäng	8	7	12	6	6	8
Procentbas, antal	544	233	234	398	145	777
Bortfall, antal	19	5	13	5	6	24
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:I i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.13

Nöjd med nuvarande vänner och bekanta (G7). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Föräldrar	14	11	12	14	14	13
Släkt	86	89	88	86	86	87
Procentbas, antal	548	233	237	398	146	781
Bortfall, antal	15	5	10	5	5	20
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:I i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.14

Förekomst av problem hos flick-/pojkvän. Endast ungdomar som anger att de har flick-/pojkvän (G12). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Använder alkohol	29	38	23	34	44	32
Använder narkotika	6	18	12	8	12	10
Begår brott	3	11	8	3	6	5

Det totala bortfallet för respektive fråga är 2,5-3,1 procent. Totalt antal 514.

Tabell 8:N i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.15

Sexuellt aktiv (G14). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Ja	15	14	26	13	5	15
Nej	85	86	74	88	95	85
Procentbas, antal	541	234	235	392	148	775
Bortfall, antal	22	4	12	11	3	26
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:R i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.16

Användning av preventivmedel (G15). Endast ungdomar som är sexuellt aktiva. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Aldrig	34	31	30	32	37	33
Ibland	42	23	35	35	40	36
Alltid	24	47	35	32	23	31
Procentbas, antal	455	200	172	342	141	655
Bortfall, antal	3	1	3	1	0	4
Totalt, antal	458	201	175	343	141	659

Tabell 8:S i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.17

Någon gång varit gravid eller gjort någon gravid (G17). Endast ungdomar som är sexuellt aktiva. Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Ja	78	72	83	76	67	76
Nej	22	28	17	24	33	24
Procentbas, antal	419	198	163	319	135	617
Bortfall, antal	39	3	12	24	6	42
Totalt, antal	458	201	175	343	141	659

Tabell 8:T i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.18

Förekomst av fysisk misshandel av någon som varit en föräldrafigur (H17). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Aldrig	76	60	71	74	66	72
Sällan	14	19	14	14	19	15
Ganska ofta	5	11	8	5	10	7
Mycket ofta	4	11	7	6	5	6
Procentbas, antal	542	227	231	392	146	769
Bortfall, antal	21	11	16	11	5	32
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 9:Q i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.19

Förekomst av psykisk eller känslomässig misshandel av någon som varit en föräldrafigur (H18). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	10-15	16-17	18-20	
Aldrig	77	54	68	74	66	70
Sällan	10	15	13	10	14	12
Ganska ofta	8	13	8	9	14	10
Mycket ofta	4	19	11	7	7	8
Procentbas, antal	540	226	233	388	145	766
Bortfall, antal	23	12	14	15	6	35
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 9:R i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.20

Förekomst av sexuella övergrepp av någon som ungdomen stått i beroendeställning till eller av annan person (H19 & H19a). Procent.

	Någon som ungdomen stått i beroendeställning till			Annan person		
	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt
Inte övergrepp	99	81	94	97	45	81
Övergrepp	1	19	6	3	55	19
Procentbas, antal	544	224	768	543	226	769
Bortfall, antal	19	14	33	20	12	32
Totalt, antal	563	238	801	563	238	801

Tabellerna 9:S och 9:T i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.21

Varit med då någon närstående utsatts för våld (HI9b). Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Aldrig	70	50	64	68	55	64
En gång	6	11	8	7	5	7
Några gånger	14	24	17	15	21	17
Många gånger	10	16	11	10	20	12
Procentbas, antal	539	227	229	391	146	766
Bortfall, antal	24	11	18	12	5	35
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 9:U i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.22

Fysiskt misshandlad av partner (GI2d). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	94	85	93	93	83	91
Lite	5	7	5	5	9	6
Ganska mycket	1	6	2	2	7	3
Mycket	0	2	0	1	1	1
Procentbas, antal	531	231	237	387	138	762
Bortfall, antal	32	7	10	16	13	39
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:O i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.23

Psykiskt eller känslomässigt misshandlad av partner (GI2e). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	88	76	87	86	77	85
Lite	8	11	9	9	8	9
Ganska mycket	2	6	2	3	9	4
Mycket	2	6	2	3	6	3
Procentbas, antal	528	231	234	386	139	759
Bortfall, antal	35	7	13	17	12	42
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:P i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.24

Utsatt för sexuella övergrepp av partner (G12f). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Nej	99	92	97	97	96	97
Ja	1	8	3	3	4	3
Procentbas, antal	530	231	235	387	139	761
Bortfall, antal	33	7	12	16	12	40
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:Q i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.25

Haft sex i utbyte mot pengar eller andra förmåner (G19a). Endast ungdomar som är sexuellt aktiva. Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Aldrig	95	89	94	96	87	93
En gång	2	2	2	1	5	2
Några gånger	2	5	2	2	6	3
Många gånger	1	3	1	1	2	2
Procentbas, antal	458	201	175	343	141	659
Bortfall, antal	0	0	0	0	0	0
Totalt, antal	458	201	175	343	141	659

Tabell 8:U i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.26

Oro över eller besvär av familjeproblem senaste månaden (H20). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	70	43	60	62	65	62
Lite	15	28	21	20	14	19
Ganska mycket	7	12	9	8	7	8
Mycket	9	16	10	10	14	11
Procentbas, antal	545	226	233	391	147	771
Bortfall, antal	18	12	14	12	4	30
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 9:V i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.27

Önskemål om hjälp för familjeproblem (H2I). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	68	48	56	65	66	62
Lite	11	18	15	13	12	13
Ganska mycket	6	14	10	8	7	8
Mycket	14	20	19	15	15	16
Procentbas, antal	545	228	234	392	147	773
Bortfall, antal	18	10	13	11	4	28
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 9:X i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.28

Oro över eller besvär av problem med fritid och vänner (G2I). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	71	62	66	69	67	68
Lite	17	23	21	18	17	19
Ganska mycket	6	7	6	7	7	6
Mycket	7	8	7	6	9	7
Procentbas, antal	553	235	240	400	148	788
Bortfall, antal	10	3	7	3	3	13
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:V i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 5.29

Önskemål om hjälp för problem med fritid och vänner (G22). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	71	68	69	72	68	70
Lite	14	16	13	14	18	14
Ganska mycket	6	7	8	7	5	6
Mycket	9	9	10	8	9	9
Procentbas, antal	552	234	238	399	149	786
Procentbas, antal	11	4	9	4	2	15
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 8:X i föregående års tabellsammanställning.

6. Skola

SiS ska utifrån skollag, skolförordning och läroplaner bedriva en rättssäker och ändamålsenlig verksamhet. SiS skola är tillgänglig för alla ungdomar utifrån deras individuella behov och är likvärdig med skola utanför SiS. Skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för ett socialt fungerande liv utan missbruk och kriminalitet. Det är därmed viktigt att ungdomarna tror på sin egen förmåga och sina möjligheter att lyckas vilket skapar ett lärande för livet. Majoriteten av ungdomarna uppger dock att de är skoltrötta, tycker att skolan är tråkig, skolkar och struntar i läxor. Fler än hälften uppger att de är omotiverade i skolan, har svårigheter att hänga med i undervisningen, uppträder störande i klassen, har problem med lärare och att de har misslyckats i skolan.

En fjärdedel av flickorna och en femtedel av pojkarna anger att de har avbrutit eller hoppat av grundskolan. Endast en tredjedel av de äldre ungdomarna går i gymnasiet. Fler än hälften av ungdomarna som har gått ut grundskolan har gått ut utan betyg eller med ofullständiga betyg. Över hälften uppger att de minst en gång har blivit avstängda från skolan, en större andel av pojkarna än av flickorna. En fjärdedel anger att de har gått om en klass. Närmare hälften anger att de känner oro för skolan och sju av tio ungdomar önskar någon grad av hjälp med skolan.

Nedan följer en tabellförteckning för utvalda tabeller om skola som ungdomar svarat på i ADAD-inskrivningsintervju. Resultaten presenteras under rubriken Tabeller.

Tabellförteckning

Tabell 6.1 Ungdomarnas skolsituation, grundskolan (E1a).

Tabell 6.2 Slutbetyg från 9:an (E1d).

Tabell 6.3 Ungdomarnas skolsituation, gymnasiet (E2a).

Tabell 6.4 Gymnasieprogram (E2d).

Tabell 6.5 Tillfälligt avstängd från skolan (E5).

Tabell 6.6 Gått om klass (E4).

Tabell 6.7 Olika skolproblem (E9).

Tabell 6.8 Antal skolproblem (E9).

Tabell 6.9 Önskar hjälp med skolarbetet eller med andra skolproblem (E15).

Tabell 6.10 Önskar hjälp med att fortsätta skolgång eller att påbörja någon utbildning (E21).

Tabell 6.11 Oro över eller besvär av problem med skola eller annan utbildning (E24).

Tabell 6.12 Önskemål om hjälp med skol- eller utbildningsproblem (E25).

Tabeller

TABELL 6.1

Ungdomarnas skolsituation, grundskolan (E1a). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Går i skolan	26	35	70	13	3	29
Avbrutit/hoppat av	19	24	20	22	18	21
Har gått ut	55	40	9	66	79	51
Procentbas, antal	552	235	246	395	146	787
Bortfall, antal	11	3	1	8	5	14
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 6:A1 i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 6.2

Slutbetyg från 9:an (E1d). Endast de som gått ut grundskolan. Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Nej	11	22	32	16	5	14
Ja, men ofullständigt	45	35	64	44	36	43
Ja, fullständigt	44	43	5	40	58	44
Procentbas, antal	299	93	22	257	113	392
Bortfall, antal	4	2	1	2	3	6
Totalt, antal	303	95	23	259	116	398

TABELL 6.3

Ungdomarnas skolsituation, gymnasiet (E2a). Endast ungdomar som är 16 år och äldre.
Procent.

	Kön				Totalt
	Pojkar	Flickor	16–17	18–	
Inte påbörjat	38	43	43	28	39
Går i gymnasiet	32	32	36	20	32
Avbrutit/Hoppat av	30	24	21	48	28
Har gått ut	1	1	0	3	1
Procentbas, antal	403	136	396	143	539
Bortfall, antal	14	1	7	8	15
Totalt, antal	417	137	403	151	554

Tabell 6:A2 i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 6.4

Ungdomarnas skolsituation, gymnasiet (E2a). Endast ungdomar som är 16 år och äldre.
Procent.

	Kön				Totalt
	Pojkar	Flickor	16–17	18–	
Nationellt program	53	47	47	63	52
Specialanpassat	13	12	11	16	13
Individuellt program	32	40	40	19	34
Särskola	1	1	1	1	1
Procentbas, antal	212	68	201	79	280
Bortfall, antal	205	69	202	72	274
Totalt, antal	417	137	403	151	554

TABELL 6.5

Avstängning från skolan. Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Ingen gång	38	55	41	45	40	43
1–2 gånger	36	28	32	34	36	34
3 eller fler gånger	26	17	28	21	24	24
Procentbas, antal	530	231	236	384	141	761
Bortfall, antal	33	7	11	19	10	40
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 6:C i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 6.6

Gått om klass (E4). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Nej	77	77	85	75	69	77
Ja	23	23	15	25	31	23
Procentbas, antal	545	235	241	395	144	780
Bortfall, antal	18	3	6	8	7	21
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 6:D i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 6.7

Olika skolproblem (E9). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Varit skoltrött	82	90	84	84	88	84
Skolan tråkig	77	83	80	78	81	79
Skolkat i många ämnen	75	85	82	76	77	78
Struntat i att läsa läxor	74	78	71	76	81	75
Omotiverad i skolan	64	69	64	64	72	65
Svårt att hänga med	58	77	67	62	62	64
Störande i klassen	57	60	58	55	64	58
Problem med lärare	54	59	61	53	55	56
Misslyckats i skolan	50	66	57	54	54	55
Svårt att lära	41	57	52	41	46	46
Svårt med matematik	40	58	44	47	46	46
Använt sjukdom för att slippa skolan	41	57	48	42	52	46
Känt sig instängd	27	40	31	31	32	31
Blivit mobbad	23	47	37	25	34	30
Mobbat	26	24	27	24	27	26
Läsvårigheter	22	26	23	21	28	23

Det totala bortfallet för respektive fråga är 1,9–2,5 procent.
 Tabell 6:F innan 2019.

TABELL 6.8

Antal skolproblem, baserat på svaren i tabell 6.7. Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inga problem	3	1	2	3	1	2
1-5 problem	22	12	18	20	19	19
6-10 problem	44	38	43	43	39	42
11 och fler problem	31	49	37	34	41	36
Procentbas, antal	551	235	244	397	145	786
Bortfall, antal	12	3	3	6	6	15
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

TABELL 6.9

Önskar hjälp med skolarbetet eller med andra skolproblem (E15). Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Nej	41	39	41	37	48	41
Ja	59	61	59	63	52	59
Procentbas, antal	547	228	239	393	143	775
Bortfall, antal	16	10	8	10	8	26
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

TABELL 6.10

Önskar hjälp med att fortsätta skolgång eller att påbörja någon utbildning (E21). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Nej	33	30	31	28	43	32
Ja	67	70	69	72	57	68
Procentbas, antal	277	97	49	224	101	374
Bortfall, antal	286	141	198	179	50	427
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

TABELL 6.11

Oro över eller besvär av problem med skola eller annan utbildning (E24). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	53	50	47	50	67	52
Lite	20	22	25	21	11	20
Ganska mycket	12	15	13	13	12	13
Mycket	15	13	15	16	10	14
Procentbas, antal	549	233	239	396	147	782
Bortfall, antal	14	5	8	7	4	19
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 6:K i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 6.12

Önskemål om hjälp med skol- eller utbildningsproblem (E25). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	27	29	27	26	32	27
Lite	15	13	18	12	15	15
Ganska mycket	21	26	23	23	18	22
Mycket	37	32	32	38	35	36
Procentbas, antal	549	234	240	396	147	783
Bortfall, antal	14	4	7	7	4	18
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 6:L i föregående års tabellsammanställning.

7. Brottslighet

Pojkar placeras i större utsträckning än flickor på grund av brottslighet⁸. Det är dock ingen större skillnad mellan flickor och pojkar i antal brott som ungdomarna uppger att de har varit inblandade i. Misshandel, narkotikabrott och snatteri är de vanligaste brotten som uppges. Ungefär hälften av ungdomarna uppger att de har misshandlat någon, ingen större skillnad mellan pojkar och flickor. En tredjedel av ungdomarna uppger narkotikabrott. Det är något vanligare med narkotikabrott bland pojkar, medan hot/våld mot tjänsteman är vanligare bland flickor. Snatteri är vanligare bland flickor, där hälften av flickorna uppger att de har snattat, jämfört med en fjärdedel av pojkarna.

Debutåldern för olika brott varierar mellan 11 och 16 år, ingen större skillnad mellan könen. Hälften av pojkarna och knappt en femtedel av flickorna har varit anhållna/häktade de tre senaste månaderna innan intagning. Lite mindre än hälften av pojkarna och knappt var fjärde flicka väntar på åtal, rättegång eller dom. En fjärdedel av pojkarna och ungefär en femtedel av flickorna anger att de känner oro för eget brottsligt beteende och lite fler vill ha hjälp för det samma.

Nedan följer en tabellförteckning för utvalda tabeller om brottslighet som ungdomar svarat på i ADAD-inskrivningsintervju. Resultaten presenteras under rubriken Tabeller.

Tabellförteckning

Tabell 7.1 Inblandning i olika brott och förseelser senaste 12 månaderna (J9).

Tabell 7.2 Genomsnittlig debutålder för olika brott (J9:3).

Tabell 7.3 Inblandning i olika brott/förseelser de senaste 3 månaderna (J9:2).

Tabell 7.4 Antal brott/förseelser ungdomarna varit inblandade i under de senaste 3 månaderna (J9:2).

Tabell 7.5 Anhållen/häktad under de senaste 3 månaderna (J4).

Tabell 7.6 Väntar på åtal, rättegång eller dom (J7).

Tabell 7.7 Oro över eller besvär av problem med eget brottsligt beteende (J13).

Tabell 7.8 Önskemål om hjälp för eget brottsligt beteende (J14).

⁸ Tabell 2.6 och figur 1.

Tabeller

TABELL 7.1

Inblandning i olika brott och förseelser senaste 12 månaderna (J9). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Misshandel	39	42	43	40	34	40
Narkotikabrott	36	30	29	33	46	34
Snatteri	25	50	44	26	31	33
Hot/våld mot tjänsteman	27	38	39	28	21	30
Vapeninnehav	31	26	33	28	27	29
Allvarliga trafikbrott	28	24	26	28	24	27
Skadegörelse	25	30	32	24	23	26
Rån	25	11	18	24	18	21
Inbrott/stöld	22	13	22	16	25	20
Förargelseväckande beteende	20	19	20	19	20	19
Häleri	21	12	17	18	22	18
Grov misshandel utan vapen	18	13	18	16	14	16
Misshandel med vapen	16	9	15	14	14	14
Rattonykterhet/fylleri	13	13	10	14	14	13
Bilstöld	13	9	12	11	12	11
Graffiti/klotter	10	13	15	9	10	11
Mordbrand	8	11	16	6	3	9
Andra sexualbrott	1	1	3	0	1	1
Våldtäkt	1	0	0	0	1	0
Dråp/mord	0	0	0	0	0	0

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,5–8,1 procent.

Tabell 11:D i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 7.2

Genomsnittlig debutålder för olika brott. Enbart personer som begått respektive brott har besvarat frågan (J9:3)

	Pojkar		Flickor		Totalt	
	Ålder	Antal	Ålder	Antal	Ålder	Antal
Snatteri	11.4	231	12.0	137	11.7	368
Graffiti/klotter	12.2	98	12.5	48	12.3	146
Skadegörelse	12.6	173	13.3	78	12.8	251
Förargelseväckande beteende	13.3	126	12.8	48	13.1	174
Misshandel	13.6	259	13.5	97	13.6	356
Mordbrand	13.8	71	14.1	38	13.9	109
Inbrott/stöld	14.0	168	14.1	46	14.0	214
Häleri	14.0	138	14.3	36	14.1	174
Misshandel med vapen	14.0	102	14.6	26	14.1	128
Vapeninnehav	14.1	198	14.1	73	14.1	271
Grov misshandel utan vapen	14.3	119	14.0	35	14.2	154
Narkotikabrott	14.4	229	14.3	78	14.4	307
Trafikbrott	14.5	181	13.9	63	14.4	244
Hot/våld mot tjänsteman	14.8	174	14.2	98	14.5	272
Andra sexualbrott	14.8	10	-	x	14.5	12
Bilstöld	14.7	101	14.5	26	14.7	127
Rån	14.8	172	14.8	28	14.8	200
Våldtäkt	14.8	6	-	x	14.8	6
Rattonykterhet	15.0	94	14.7	34	14.9	128
Dråp eller mord	-	0	-	x	-	x

Tabell II:B i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 7.3

Inblandning i olika brott/förseelser de senaste 3 månaderna (J9:2). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Narkotikabrott	26	22	22	24	31	25
Misshandel	22	28	25	25	21	24
Snatteri	15	34	28	16	23	21
Hot/våld mot tjänsteman	16	27	28	17	11	19
Vapeninnehav	19	18	22	17	21	19
Trafikbrott	16	12	16	14	16	15
Skadegörelse	14	16	21	12	12	15
Förargelseväckande beteende	12	12	13	13	10	12
Inbrott/stöld	11	6	13	7	13	10
Häleri	11	7	10	9	12	10
Rån	12	3	7	13	5	9
Misshandel utan vapen	8	6	8	8	6	8
Graffiti/klotter	7	7	7	7	6	7
Rattonykterhet	7	7	7	6	10	7
Misshandel med vapen	8	6	5	8	9	7
Bilstöld	6	3	6	4	7	5
Mordbrand	3	4	6	2	1	3
Andra sexualbrott	0	0	1	0	0	0
Våldtäkt	0	0	0	0	0	0
Dråp eller mord	0	0	0	0	0	0

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,6–8,0 procent.
 Tabell 11:F i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 7.4

Antal brott/förseelser ungdomarna varit inblandade i under de senaste 3 månaderna (J9:2). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inga brott	40	37	33	40	47	39
1-5 brott	33	28	32	35	23	32
6-10 brott	6	9	8	8	3	7
11-30 brott	9	13	13	9	9	10
31-100 brott	6	10	10	5	10	7
Fler än 100 brott	6	3	5	4	8	5
Procentbas, antal	549	231	239	394	147	780
Bortfall, antal	14	7	8	9	4	21
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell II:E i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 7.5

Anhållen/häktad under de senaste 3 månaderna (J4). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Nej	51	82	74	53	60	61
Ja	49	18	26	47	40	39
Procentbas, antal	540	230	233	389	148	770
Bortfall, antal	23	8	14	14	3	31
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell II:i i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 7.6

Väntar på åtal, rättegång eller dom (J7). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Nej	55	77	75	53	63	61
Ja	45	23	25	47	37	39
Procentbas, antal	530	227	229	385	143	757
Bortfall, antal	33	11	18	18	8	44
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell II:j i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 7:7

Oro över eller besvär av problem med eget brottsligt beteende (J13). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	75	83	75	79	78	77
Lite	14	10	16	11	14	13
Ganska mycket	6	4	5	6	5	5
Mycket	5	3	4	4	3	4
Procentbas, antal	550	227	237	392	148	777
Bortfall, antal	13	11	10	11	3	24
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 11:M i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 7:8

Önskemål om hjälp för eget brottsligt beteende (J14). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	65	76	70	68	66	68
Lite	11	11	11	12	10	11
Ganska mycket	9	5	7	8	9	8
Mycket	14	8	11	13	14	13
Procentbas, antal	549	227	237	391	148	776
Bortfall, antal	14	11	10	12	3	25
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 11:N i föregående års tabellsammanställning.

8. Alkohol och narkotika

Cannabis samt alkohol är de överlägset vanligaste drogerna som har använts månaden innan intagning. Åtta av tio uppger cannabis och sju av tio uppger alkohol. Var tionde ungdom dricker minst en halv flaska sprit eller motsvarande mängd alkohol minst en gång i veckan. Övriga preparat uppges av betydligt färre. Kokain, läkemedel⁹, ecstasy och amfetamin uppges av omkring en tredjedel. Alkohol och cannabis har de lägsta debutåldrarna på 13 respektive 14 år. Övriga droger har debutåldrar mellan 15 och 17 år.

En tredjedel av ungdomarna har fått behandling i öppenvård för alkohol- eller narkotikamissbruk och drygt en av tio har fått dygnsvård. Hälften anger att deras användning av alkohol och/eller narkotika påverkar deras hälsa mycket eller ganska mycket. Bara ett fåtal är oroliga eller önskar hjälp för alkoholproblem. Ungefär en tredjedel känner oro och vill få hjälp för narkotikaproblem.

Nedan följer en tabellförteckning för utvalda tabeller om alkohol och narkotika som ungdomar svarat på i ADAD-inskrivningsintervju. Resultaten presenteras under rubriken Tabeller.

Tabellförteckning

Tabell 8.1 Användning av alkohol och narkotika under de senaste 30 dagarna innan intagningen (K1:1).

Tabell 8.2 Genomsnittlig debutålder för olika preparat (K1).

Tabell 8.3 Användning av marijuana/hasch en typisk månad (K1b2).

Tabell 8.4 Användning av alkohol en typisk månad (K1a2).

Tabell 8.5 Hur ofta ungdomarna dricker alkohol motsvarande minst en halvflaska sprit eller en helflaska vin etc. (K2b).

Tabell 8.6 Behandling för alkohol- eller narkotikamissbruk i öppenvård samt dygnsvård (K12).

Tabell 8.7 Ungdomarnas uppfattning om ifall deras användning av alkohol och/eller narkotika skadar hälsan (K20).

Tabell 8.8 Oro över eller besvär av problem med alkohol (K21a).

Tabell 8.9 Önskemål om hjälp för alkoholproblem (K22a).

Tabell 8.10 Oro över eller besvär av problem med narkotika (K21b).

Tabell 8.11 Önskemål om hjälp för narkotikaproblem (K22b).

⁹ Receptbelagt preparat i berusningssyfte.

Tabeller

TABELL 8.1

Användning av alkohol och narkotika under de senaste 30 dagarna innan intagningen (K1:I). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Marijuana/hasch	78	83	70	81	90	79
Alkohol	65	85	64	70	86	71
Kokain	34	49	24	39	62	39
Läkemedel	32	48	24	38	52	37
Ecstasy	30	45	25	32	56	34
Amfetamin, inte injicerat	26	42	23	28	51	31
LSD hallucinogener	18	24	12	20	32	20
Övriga droger	14	30	12	20	25	19
Värktabletter	15	21	12	14	34	17
Sniffning lösningsmedel	9	27	11	13	23	14
Heroin opiater, inte injicerat	10	20	7	11	27	13
Amfetamin, injicerat	4	16	7	5	14	7
Heroin opiater, injicerat	3	17	6	6	13	7
Dopingpreparat	4	10	3	5	12	6
GHB	3	11	3	6	10	6

Med läkemedel menas receptbelagt preparat i berusningssyfte. Med värktabletter menas preparat som inte är receptbelagt, i berusningssyfte. Det totala bortfallet för respektive fråga är 3,1–3,9 procent.

TABELL 8.2

Genomsnittlig debutålder för olika preparat (K1). Enbart personer som brukat respektive preparat har besvarat frågan.

	Kön					
	Pojkar		Flickor		Totalt	
	Ålder	Antal	Ålder	Antal	Ålder	Antal
Alkohol	13.4	329	12.9	184	13.2	513
Marijuana/hasch	13.7	406	13.5	184	13.6	590
Sniffning	14.6	43	14.4	49	14.5	92
Amfetamin inte injicerat	15.0	132	14.6	83	14.8	215
Läkemedel	15.2	162	14.6	96	15.0	258
Värktabletter	15.3	73	14.6	27	15.1	100
Övriga droger	15.4	66	14.7	55	15.1	121
Amfetamin injicerat	15.9	11	14.7	19	15.1	30
Heroin/opiater inte injicerat	15.4	49	15.0	35	15.2	84
Ecstasy	15.5	155	14.8	97	15.2	252
Kokain	15.6	183	14.9	104	15.3	287
Heroin/opiater injicerat	17.5	8	14.6	23	15.4	31
LSD/hallucinogener	15.8	94	14.9	44	15.5	138
GHB	16.8	9	15.6	8	16.2	17
Dopingpreparat	17.1	12	-	x	16.7	15

Med läkemedel menas receptbelagt preparat i berusningssyfte. Med värktabletter menas preparat som inte är receptbelagt, i berusningssyfte.

Tabell 12:D i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 8.3

Användning av marijuana/hasch en typisk månad (K1b2). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Aldrig någonsin använt	35	34	43	34	23	35
Ibland–1 gång i månaden	7	9	9	7	7	8
2–4 gånger i månaden	11	11	10	12	12	11
Mer än 1 gång i veckan	47	46	38	47	58	47
Procentbas, antal	534	221	227	386	142	755
Bortfall, antal	29	17	20	17	9	46
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 12:K1 i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 8.4

Användning av alkohol en typisk månad (K1a2). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Aldrig någonsin använt	55	43	60	53	34	51
Ibland-1 gång i månaden	21	29	22	22	28	23
2-4 gånger i månaden	15	17	10	16	24	16
Mer än 1 gång i veckan	9	11	8	9	14	9
Procentbas, antal	534	220	229	382	143	754
Bortfall, antal	29	18	18	21	8	47
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 12:E i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 8.5

Hur ofta ungdomarna dricker alkohol motsvarande minst en halvflaska sprit eller en helflaska vin etc* (K2b). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Sällan eller aldrig	62	52	63	62	44	59
2-6 gånger/år	8	10	10	7	12	9
1 gång i månaden	8	13	7	10	12	9
2-3 gånger i månaden	10	13	11	9	16	11
1 gång i veckan	5	4	4	5	3	4
Några gånger i veckan	5	7	5	5	10	6
Totalt, antal	2	2	0	2	3	2
Procentbas, antal	520	219	220	376	143	739
Bortfall, antal	43	19	27	27	8	62
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

*Fem standardglas för pojkar och fyra för flickor.

Tabell 12:H i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 8.6

Behandling för alkohol- eller narkotikamissbruk i öppenvård samt dygnsvård (K12). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Öppenvård	33	28	17	31	56	32
Dygnsvård	12	19	7	14	26	14

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,1-6,5 procent.

Tabell 12:L i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 8.7

Ungdomarnas uppfattning om ifall deras användning av alkohol och/eller narkotika skadar hälsan. (K20) Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	41	32	44	40	24	38
Lite	13	12	11	13	14	12
Ganska mycket	14	17	16	14	14	14
Mycket	33	40	29	33	48	35
Procentbas, antal	538	224	224	391	147	762
Bortfall, antal	25	14	23	12	4	39
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 12:M i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 8.8

Oro över eller besvär av problem med alkohol (K21a). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	97	93	97	95	97	96
Lite	1	6	3	3	1	3
Ganska mycket	1	2	0	2	1	1
Mycket	1	0	0	1	1	0
Procentbas, antal	545	228	233	392	148	773
Bortfall, antal	18	10	14	11	3	28
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 12:N i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 8.9

Önskemål om hjälp för alkoholproblem (K22a). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	94	90	92	94	91	93
Lite	3	5	5	3	3	3
Ganska mycket	1	1	1	1	2	1
Mycket	2	4	2	2	3	2
Procentbas, antal	545	228	233	392	148	773
Bortfall, antal	18	10	14	11	3	28
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 12:O i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 8.10

Oro över eller besvär av problem med narkotika (K21b). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	69	62	78	68	49	67
Lite	15	14	12	14	21	15
Ganska mycket	7	10	3	8	15	7
Mycket	9	14	8	10	16	11
Procentbas, antal	546	228	233	393	148	774
Bortfall, antal	17	10	14	10	3	27
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 12:P i föregående års tabellsammanställning.

TABELL 8.11

Önskemål om hjälp för narkotikaproblem (K22b). Procent.

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Inte alls	63	58	74	63	39	62
Lite	12	12	10	10	20	12
Ganska mycket	9	8	5	9	13	9
Mycket	16	21	10	18	28	17
Procentbas, antal	547	227	233	393	148	774
Bortfall, antal	16	11	14	10	3	27
Totalt, antal	563	238	247	403	151	801

Tabell 12:Q i föregående års tabellsammanställning.

Referenser

Rutin för behandlingsplanering. Dnr. 1.4.2-3139-2016.

Statens institutionsstyrelse. (2020). *SIS i korthet 2019*.